

1. Aşağıdaki cümlelerde toplumcu gerçekçi sanatçılarla ilgili doğru-yanlış yargılar verilmiştir.

Buna göre yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Yaşar Kemal; eserlerinde Çukurova insanının yaşantısını, eşkıyaların ve ağaların yaptıklarını, halkın sömürülüşünü ve kan davasını anlatır. (Doğru)
- B) Mahmut Makal, "Çıkrıklar Durunca" romanında kumaş üreticilerinin yaşadığı zorlukları anlatır. (Yanlış)
- C) Köy romanının temsilcilerinden biri olan Fakir Baykurt, "Bizim Köy" romanında köy yaşamını halkçı bakış açısıyla anlatır. (Doğru)
- D) Kemal Tahir, romanlarında toplumcu gerçekçilerin ele aldığı konular dışında Osmanlı Devleti'ni ve Mütareke Yılları'nı da ele alır. (Doğru)
- E) Orhan Kemal, "Sağırdere" isimli romanında siyasi ve toplumsal olayları köylülerin bakışıyla ele almıştır. (Yanlış)

2. XIV. asrın en büyük divan şairidir. Şairin *İskendernâme* ile *Cemşid ü Hurşid* adlı iki ünlü mesnevisi vardır. Şair, *İskendernâme* ile devrin tüm ilimleri hakkında ansiklopedik bilgiler vererek bilim tarihi bakımından da önem taşıyan bu eseri Türk edebiyatına kazandırmıştır. *Cemşid ü Hurşid* adlı eseri de bir aşk mesnevisidir.

Bu parçada tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağdatlı Rûhî
- B) Nef'î
- C) Fuzûlî
- D) Ahmedî
- E) Kadı Burhaneddin

3. Divan edebiyatında bir şairin beş mesnevisinden oluşan eser topluluğuna ----, bir şairin bir başka şairin şiirine benzeterek aynı ölçü ve kafiyede yazdığı şiire ----, şairlerin yaşamlarından söz eden bir nevi bugünkü biyografinin karşılığı olan eserlere ---- denir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) münşeât - tegazzül - siyer
- B) hamse - nazire - tezkire
- C) şehrengiz - nazire - lugaz
- D) mesnevi - tezkire - mecmua
- E) hamse - tezkire - mahlas

4. • Halk şairlerinin şiirlerinin derlendiği defterlerdir.

• Yığıtlık, kahramanlık konusunun işlendiği koşma türüdür.

• Halk şairlerinin söz söyleme ve saz çalma yeteneği kazandıktan sonra mahlas kullanma geleneğidir.

• Türkü nazım şeklinde türkünün asıl sözlerinin bulunduğu bölümdür.

Halk edebiyatı ile ilgili yapılan bu tanımlamalar aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Tapşırma
- B) Cönk
- C) Koçaklama
- D) Kavuştak
- E) Bent

5. Aşağıda verilen mâniler çeşitlerine göre ikişerli eşleştirmede hangisi dışta kalır?

A) Ağlarım çağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Ciğerden yaralıyım
Gülerim sağlar gibi
Her gelen bir gül ister
Sahipsiz bağlar gibi

B) Bahçelerde saz olur
Gül açılır yaz olur
Ben yârime gül demem
Gülün ömrü az olur

C) Adilem sen naçarsın
İnci mercan saçarsın
Dünya deniz olunca
Gülüm nere kaçarsın

D) Ağam derim nâçarım
İnci mercan saçarım
Dünya deniz olunca
Ben kuş olup uçarım

E) Ah dağlar dağlar dağlar
Gurbette yârim ağlar
Kuş yedi meyvesini
Kaldı meyvesiz bağlar
Gitti yârim gelmedi
Oturmuş beni ağlar

6. Bu ovadaki ağaçlı, kül yığınına benzeyen köylerde insanlar parça parça elleri, yanık derili yüzleri, kenarları çok kırışık gözleriyle çalışarak inatçı topraktan bir lokma ekmek söküp almaya uğraşırlar. Dedemköy, kanalın yakınındadır. Yalnız, sular Beyşehir Gölü'nden gelinceye kadar öyle azalır ki değil dönüm dönüm tarlaları, üç karışık bir bostanı bile doyuramaz. Yağmur yıllarında gülen yüzler, parlayan gözler; kurak senelerde buruşur, kanalın sarı sularına dikilir, faydası olmayacağını bildiği hâlde bundan medet umar. Yağmur yılları da ancak beş senede bir kendini gösterir.

Bu parçadan yola çıkarak yazarın benimsediği sanat anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Duygu ve hayali her şeyin üstünde tutar.
B) İç konuşmalar ve diyaloglara sıkça yer verir.
C) Konuşma dilinden uzak, ağır, sanatlı bir dil kullanır.
D) Olay akışını keserek arada okura gereksiz bilgiler aktarır.
E) Memleketçi bir anlayışla Anadolu insanının sıkıntılarını ele alır.

7. Aşk ehline derman sordum âlemde
Ne Eflâtun bilir ne Lokman yazar

Yukarıdaki dizelerle

- I. kalır matemde
II. erbâbı aşk olan
III. perişan yazar
IV. anların ahvalin

bu sözlerin tümü kullanılarak çapraz kafiye düzeninde anlamlı bir dörtlük kurulmak istenirse aşağıdakilerden hangisi son iki dizeyi oluşturur?

- A) I - II - III - IV
B) I - III - IV - I
C) II - I - IV - III
D) III - IV - I - II
E) IV - I - II - III

8. Aşağıda mensur şiir türüyle ilgili verilen yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil - *Mezardan Sesler*
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - *Erenlerin Bağından*
C) Mehmet Rauf - *Siyah İnciler*
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - *Okun Ucundan*
E) Hüseyin Cahit Yalçın - *Mensur Şiirler*

9. Yüce dağ yeşil çimen yol olsa
Acem bahçeleri gonca gül olsa
Saçı sırma, gül dudağı bal olsa
Gönül istemezse dile daş gelir

Bu dörtlükteki altı çizili söz grubunda görülen edebî sanat aşağıdakilerden hangisinde doğru açıklanmıştır?

- A) Anlamca birbiriyle ilgili kelimeler bir arada kullanılmıştır.
B) İnsan dışındaki bir varlığa, insana ait bir özellik verilmiştir.
C) Aynı varlığa ait birbirine zıt kavramlar, bir arada kullanılmıştır.
D) Aralarında benzerlik ilgisi kurulan varlık veya kavramlardan nitelikçe zayıf olan, kuvvetli olana benzetilmiştir.
E) Bir olayın gerçek sebebi, farklı ve güzel bir nedene bağlanmıştır.

10. Edebiyatımızda "Masalcı Baba" olarak tanınan yazar, asıl mesleği olan öğretmenliğin yanı sıra geleneksel halk hikâyelerimizi ve masallarımızı derlemiştir. Destan, masal ve öyküleri derlerken kendine özgü bir anlatımla yeniden yazmış ve hikâyelere ayrı bir özellik katmıştır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Naki Tezel
B) Nihat Sami Banarlı
C) Eflatun Cem Güney
D) Pertev Naili Boratav
E) Orhan Veli Kanık

11. Saz çalmaya ve şiir söylemeye 1951'de gördüğü bir rüyada bade içtikten sonra başlar. 1966 yılından başlayarak Konya Âşıkklar Bayramı'na sürekli katılır. Âşıklık geleneğinin bir parçası olan türkölü hikâyeler anlatma konusunda da başarılı örnekler veren şair, kendi türkülerinin yanı sıra usta malı türkülerini de genç kuşaklara aktarmıştır. Devrani ve Yanani mahlaslarını kullanan ozan, Kızıroğlu türküsünü tüm Türkiye'ye tanıtmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Veysel
B) Murat Çobanoğlu
C) Abdurrahim Karakoç
D) Şeref Taşlıova
E) Âşık Mahzunî Şerif

12. --- ve --- akımlarının etkisiyle bu dönemde şiire resim ve müzik girmiştir. Ses ve ahenk, şiire egemen olmuştur. Şiire özgü bir kelime kadrosu oluşturulmuştur. Hatta o güne kadar hiç kullanılmamış kelime ve tamlamalar şiirde özellikle kullanılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Parnasizm - sembolizm
- B) Parnasizm - natüralizm
- C) Sembolizm - realizm
- D) Sembolizm - romantizm
- E) Romantizm - realizm

13. "Bacanak" adlı hikâyesinde bir toplum sorununu, miras karşısında köylünün davranışlarındaki temel motifi vererek anlatır. İddiasız, davasız, eski geleneklerin oluşturduğu anonim ruhu işlemeye ve değerlendirmeye çalışır. İlk kitabında "Havuçlu Pilav Meselesi", "Buhran" ve "Ömer" hikâyeleri, yeni evlilerin aralarındaki anlaşmazlıkları gözlemci gerçekçilere has bir hava içinde verir. Bu eserler, onun bir hikâyeci olarak yolunu aradığını, önüne açılan anlatım tekniklerinin hepsinde başarılı olabileceğini gösteren denemelerdir. Hikâyelerini "Oğlumuz", "Yarın Diye Bir Şey Yoktur", "İki Uyku Arasında" adlı eserlerde toplamıştır.

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haldun Taner
- B) Oktay Akbal
- C) Tarık Buğra
- D) Samet Ağaoğlu
- E) Aziz Nesin

AYT 2020

14. XIX. yüzyılın sonlarına doğru Türk şiiri millî kaygıların öne çıktığı yeni bir zeminde yol alır. Aynı süreçte --- milliyetçi bir çıkış yaparak döneminin bireyci ve biçimci şiir anlayışına tarihî ve romantik bir alternatif geliştirir. Hemen sonrasında Genç Kalemler hareketi içerisinde şiir ve millî şuuru birleştiren, II. Meşrutiyet Dönemi boyunca egemen olacak biçim ve içerik anlayışının temellerini Türkçü bir düşünsel tutumla atan --- kendini gösterir. Bu arada Servetifünun şiirinin öncülerinden biri olan ve parnasizmden etkilenecek yazdığı bireysel şiirlerin ardından sosyal konulara ilgi duyan --- başlangıçtaki sanat anlayışından oldukça uzaklaşarak toplumsal faydacı bir çizgiye varır. Bu dönemde kendine özgü bireysel tutumuyla ortaya çıkan --- dışındaki Fecriaticiler de millî zemine geçip toplumcu bir hassasiyetin ağır bastığı, şiirselliğin millî şuuru ve kaygıların gerisinde kaldığı bir görüş benimser.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilemez?

- A) Tevfik Fikret
- B) Mehmet Emin Yurdakul
- C) Ziya Gökalp
- D) Mehmet Âkif Ersoy
- E) Ahmet Haşim

OGM
MATERYAL

AYT 2019

15. 1940'ların şiirindeki değişime genel hatlarıyla bakarsak şunu göreceğiz: Konu alanı genişleyen şiir; fil dişi kuleden uzaklaşarak deniz kıyılarına, ağaç altlarına, dış mahallelere doğru uzanmıştır. Yeni olanaklar denenirken mutlak değerler yitip gitmiş, biçimde şiire sonsuz bir özgürlük alanı tanınmıştır. Bu dönem şairleri; şiiri insan içine çıkarmış, şiire kasket giydirmiş, şiirin kahramanının nasırından, vuran kundurasından bahsetmiştir. Sokaktaki adamın şiirine yönelmişlerdir.

Bu parçada anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aralarında Melih Cevdet Anday ve Oktay Rifat Horozcu'nun bulunduğu bir topluluğun şiirde gerçekleştirdiği yeniliklerden bahsedilmektedir.
- B) 1940'lı yıllarda şiirin; nazım birimi, ölçü ve kafiye gibi şekilsel unsurların sınırlamalarından kurtarıldığı ifade edilmektedir.
- C) 1940'larda şiirde gerçekleşen değişimin, şiirin estetik değerinde bir düşüşe neden olduğu savunulmaktadır.
- D) 1940'lara gelinceye değin Cumhuriyet şiirinde, sıradan insana ve gündelik konulara pek yer verilmediği ileri sürülmektedir.
- E) Şiirde yaşanan değişimi örneklendirmek için Orhan Veli Kanık'ın yazmış olduğu bir şiirine gönderme yapılmaktadır.

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	C
2.	D
3.	B
4.	D
5.	B
6.	E
7.	C
8.	E
9.	D
10.	C
11.	B
12.	A
13.	C
14.	D
15.	C